

DE PARADIJSVOGEL

Komedie in drie bedrijven

door

LIES STEEMERS

en

NICOLET STEEMERS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE PARADIJSVOGEL** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **LIES STEEMERS EN NICOLET STEEMERS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten, Telefoon (03)3.66.44.00, E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Anneke van Zanten - moeder

Jan van Zanten - vader

Moniek - getrouwde dochter

Hans - man van Moniek

Peter - nog thuis wonende zoon van ong. 25 jaar

Eddie - jongste zoon, thuiswonend, 16 jaar

Opa vader van Anneke, 76 jaar

Suze - zus van Anneke, jongste dochter van opa

TIJDSBEPALING:

Het stuk speelt zich af in de zomer; tussen elk bedrijf zitten ca. twee weken.

DECOR:

De woonkamer van de familie van Zanten. Er zijn twee deuren, waarvan er een de toegang tot de tuin is en de ander toegang tot zowel de hal als de bovenverdieping.

EERSTE BEDRIJF

(moeder Anneke loopt in de kamer rond, zij rommelt wat, frutselt wat aan de planten, legt wat kussens op de bank recht enz. Dochter Moniek loopt onverwacht binnen)

ANNEKE: He, Moniek, wat leuk, kom je zo maar eens langs? *(kijkt achter haar dochter langs)* Heb je de kleine niet meegenomen?

MONIEK: Nee, Hans was wat eerder thuis vandaag en Stefanie slaapt, dus ik dacht: ik ga lekker even alleen kijken hoe het met mijn moeke is. *(klopt haar liefkozend op de schouder en zoent haar op de wang)* Is Eddie nog niet thuis? Het is hier zo rustig.

ANNEKE: *(kijkt op de klok)* Nee, hij zal zo wel uit school komen. *(de telefoon gaat, Anneke neemt op)* Met Anneke van Zanten. Oh, hallo Gerda. *(stil)* Ja, prima, bij jullie ook?.... Jaaahhh.. mmmmm... oh dat lijkt me hartstikke leuk, ja... we moeten nodig weer eens wat actiefs doen.... nee, dat is wel goed, 's woensdags kan ik wel, ja. maar zeg, Moniek is hier net, nee, niet met Stefanie, ja, wat een schatje, he?... Ja, ze lijkt op haar oma, ha ha... Nee, goed, ik bel nog, tjuuuuus. *(gaat weer bij Moniek zitten)* Leuk zeg, tante Gerda en ik gaan samen bij aquarobic, er was weer plaats. Proberen onze buikjes weg te werken.

MONIEK: Nou zeg, dat valt wel mee hoor!

ANNEKE: Oh, dank je, nou ja, we vinden het gewoon lekker om eens flink te bewegen. Je moest nog de groeten hebben van tante Gerda. Zij is ook helemaal weg van Stefanie. Ik hoop voor haar dat zij nu toch ook gauw oma wordt.

MONIEK: Jullie kunnen wel goed samen he? Beter tenminste dan ik met haar dochter, foei, wat vind ik dat toch een tuttebol. En dan die man van haar, wat een uitgedroogde sperzieboon. Nou ja, best sneu dat er nog steeds geen kinderen komen. Misschien moeten ze ook maar een IVF laten doen.

ANNEKE: IVF, wat is dat nou weer?

MONIEK: Reageerbuisbevruchting.

ANNEKE: Oh ja, daar heb ik toch wei eens iets over gehoord, zoiets van: in vino veritas, he?

MONIEK: *(lacht gierend)* Oh mams, hoe kom je erop, In Vitro

Fertilisatie heet dat.

ANNEKE: Oh, nou ja. Waarom noemen ze de dingen niet gewoon bij hun naam. Hun Hollandse naam bedoel ik. Al die vreemde woorden, ik vind het wel overdreven tegenwoordig. Als je de advertenties leest helemaal: gevraagd: een milieu-hygiëniste, dat is iemand die gewoon de plee moet schrobben, maar dan wel met cholesterolverlagend, hydraterend linolzuur. *(lachen samen uitbundig)*

MONIEK: Nou dan moet je Hans eens horen als hij met een vriend samen achter de computer zit, daar is helemaal geen woord Nederlands meer bij. De bits en de bytes vliegen je om de oren en als er niet gedelet *(spreek uit als gedieliët)* moet worden dan wordt er wel gebackslashed *(spreek uit als gebekslesjt. Grinniken beiden wat na. Moniek ziet een trui op de bank liggen)* Oh, mam, wat een mooie trui!

ANNEKE: Ja, leuk he, die heb ik net vanmorgen gekocht.

MONIEK: Is ie voor mij? *(houdt de trui voor zich en draait ermee in de rondte)*

ANNEKE: Ja, ammehoela! Jullie denken ook altijd maar dat alles hier van jullie is! Mag ik misschien ook eens wat voor mijzelf kopen?

MONIEK: Oeioei, ik wist niet dat je kwaad werd!!! *(op dat moment komt Ed met veel lawaai binnen. Hij smijt met deuren en klost zonder voeten vegen de kamer binnen. Hij ziet eruit als een punker: gescheurde kleren, geverfd stekelhaar of hanenkam, oorbellen enz. Ter begroeting steekt hij een hand op)*

EDDIE: Hoi. *(heel kort, soort keelklank)*

ANNEKE: Ed! Veeg je voeten! Moet je nou kijken wat je weer voor een zoi naar binnen loopt!

EDDIE: *(kijkt overdreven verbaasd naar de grond)* Hoezo? Waar dan? Ik zie niks!

MONIEK: Nou, dat jij niets ziet, dat verbaast mij niets. Je ziet zelfs je eigen zus over het hoofd.

EDDIE: Huh??? OHHHHH dag Moniekje, grote zus van me. Hoe gaat het met je brommer?

MONIEK: *(schiët in de lach)* Nou, daar gaat het heel goed mee, vooral sinds jij hem hebt gerepareerd en, voor het geval het je interesseert, met mijzelf gaat het ook goed. *(wendt zich naar Anneke)* Je zou niet zeggen dat je hier al zestien jaar opvoeding

aan besteed hebt, zeg. *(Ed maakt quasi aanvallende beweging naar Moniek)*

ANNEKE: *(lacht ook)* Ja jongens het is wat. Ed, als jij nou even die moddertroep zelf opveegt, dan zet ik een lekker kopje thee.

EDDIE: Oh, dat doe ik straks wel. Ik hoef geen thee hoor. Ik ga naar boven.

ANNEKE: He, wat ben jij weer gezellig; nooit zit je eens beneden, behalve als je televisie wilt kijken. Papa heeft gelijk: jij denkt geloof ik dat het hier een hotel is, he?

EDDIE: Maar ma! Ik wil geen thee en bovendien wil ik die nieuwe loopjes oefenen op de gitaar. *(kijkt of hij een lumineus idee krijgt)* Maar als je zo graag wilt dat ik gezellig bij jullie kom zitten dan kom ik toch hier oefenen? Dan leuteren jullie fijn over kinderen enzo en dan zal ik jullie eens een stukje wereldmuziek laten horen!

ANNEKE: *(roept uit)* Alsjeblieft niet! Ga jij maar gauw naar boven hoor, en zet alsjeblieft dat ding eens niet zo hard. *(Ed maakt wat onduidelijke geluiden en klost naar boven. Anneke pakt een krant en begint de modder op te vegen)*

MONIEK: Nou ma, Ed heeft het hier mooi voor elkaar hoor, dat had ik een paar jaar geleden niet hoeven proberen. Je hebt me zelfs wel eens 's nachts wakker gemaakt omdat ik mijn fiets vergeten had binnen te zetten. Moest ik in mijn pyjama op blote voeten naar buiten de ijzige kou in, om hem alsnog binnen te zetten. Volgens mij regende het toen ook nog heel hard. En...

ANNEKE: *(glimlacht)* Je overdrijft wel een beetje, kind. Maar weet je, toen hadden papa en ik nog het idee dat we jullie iets bij konden brengen. Nou, je ziet wat daarvan terecht gekomen is.

MONIEK: *(haalt plagerig uit naar Anneke, dan weer wat ernstiger)* Toch wordt Eddie hier vreselijk verwend.

ANNEKE: Ach kind, weet je wat het is, Peter en jij scheien in leeftijd ook zoveel met Eddie. Hij is een nakomertje en nakomertjes worden nou eenmaal altijd een beetje verwend. *(korte stilte, dan quasi dreigend)* Of staat daar soms straf op!

MONIEK: *(lacht)* Ach mam, ik begrijp het wel hoor!

ANNEKE: Maar waar ik me wel aan erger is zijn uiterlijk. Foei, foei, wat ziet hij er toch altijd uit. Maar ja, ik zeg maar niks meer, het helpt toch niet. En bij jullie is ook alles weer over gegaan.

(plagerig uithalend) Tenminste...

MONIEK: Nou zeg, ik heb wel eens foto's gezien van pa en jou toen jullie jong waren, tjeetje, allemaal bloemetjes en bakkebaarden, geen gezicht! 't Zal mij benieuwen wat Stefanie later allemaal uitspookt om zich af te zetten tegen ons. *(peinzend)* Gossie, dat kun je je toch helemaal niet voorstellen, he? Zo'n engeltje.

ANNEKE: Ja, kind, geniet er maar goed van zolang het duurt.

MONIEK: Oh, ja, waar ik eigenlijk voor kwam, ik wilde je wat vragen.

ANNEKE: Zeg het eens, kind.

MONIEK: Ik kan mijn oude baan weer terug krijgen en eigenlijk wil ik dat dolgraag. Toen ik stopte met werken omdat Stefanie kwam, wist ik dat natuurlijk niet van tevoren, maar eerlijk gezegd mis ik m'n werk en m'n collega's toch wel.

ANNEKE: Ja?

MONIEK: Ja. Ik had eigenlijk willen wachten met weer gaan werken tot Stefanie naar school zou gaan, maar dit is zo'n buitenkansje, want eergisteren kwam ik Anja tegen, weet je wel, waar ik altijd zo mee kon lachen op de afdeling Telefonische Verkoop.

ANNEKE: Oooh, die met dat stekelhaar.

MONIEK: Ja, hoewel, dat is niet meer zo stekelig, ze draagt het nu halflang en heeft het knalrood geverfd; maar wat hebben we wat afgelachen zeg. *(kijkt even weemoedig voor zich uit)*

ANNEKE: Ja, ja, maar wat wilde je me nu eigenlijk vragen?

MONIEK: Oh ja, nou, om een lang verhaal kort te maken: We haalden herinneringen op en Anja zei dat ze het maar een saaie boel vond zonder mij. Ze zou vragen aan de chef of er weer een plekje voor mij vrij was op de afdeling. Ik zei dat ik dat een goed idee vond en mam, weet je wel dat ik het helemaal niet serieus nam op dat moment? Je weet hoe moeilijk het tegenwoordig is om er weer tussen te komen. *(ma knikt)* Bovendien kon ik nooit zo goed met die chef, dus je begrijpt, ik was stomverbaasd toen hij vanmorgen belde. *(Anneke geeft een gillette)* Hij had gehoord dat ik interesse had om de draad weer op te pakken. *(doet chef na, hete aardappel accent)*

ANNEKE: En, doe je het????

MONIEK: Ja, kijk, nu kom ik dus bij een klein praktisch probleem. Stefanie gaat twee ochtenden in de week naar de

peuterspeelzaal, maar de chef wil me alleen terug hebben als ik minstens twee hele of vier halve dagen kan werken, dus je snapt natuurlijk wel...

ANNEKE: Je wilt vragen of ik dan op kan passen! En dat noem jij een klein praktisch probleem!

MONIEK: Eh, ja.

ANNEKE: *(staart even voor zich uit)* Ja kind, je weet, ik ben stapel op Stefanie, maar... hoe moet ik het zeggen... ik weet niet of ik wel weer zo gebonden wil zijn, want als jij dan bv. elke maandag en dinsdag werkt, moet ik er natuurlijk wel altijd zijn en kan ik niet zomaar zeggen: nee nou heb ik eens een dagje geen zin, of, nee, ik wil eens lekker op vakantie; snap je wei? Ik ben dan ineens al mijn vrijheid weer kwijt.

MONIEK: Ja, dat snap ik heel goed, ma. *(kijkt sip)*

ANNEKE: Wacht nou even, trek nou nog geen conclusies. Je weet dat ik veel voor je over heb, maar ik wil nog niet direct ja zeggen. Het heeft zoveel consequenties. Daar moet ik toch echt eerst goed over nadenken en met je vader bespreken natuurlijk.

MONIEK: Wat pa ervan zal vinden, dat kan ik je nu al wel zeggen. Hij vindt toch al dat je ons teveel verwent.

ANNEKE: *(enigszins afwezig)* Hm, nou, ik zal er eens goed over nadenken meid, en dan hoor je het zo spoedig mogelijk. Intussen moet jij zelf ook nog maar eens over andere mogelijkheden nadenken. Misschien wil Hans' moeder ook wel eens een keer inspringen?

MONIEK: *(met verachting in haar stem)* Die??? Over mijn lijk!!! Nee mam, ik heb er al heel goed over nagedacht en de enige die hier goed genoeg voor is, dat ben jij! *(kijkt of ze haar moeder zojuist de hoofdprijs in de loterij heeft overhandigd)* En trouwens, Stefanie is ook zo aan jou gehecht!

ANNEKE: *(meesmuilend)* Ja, ja, zo kan ie wel weer, je weet je moeder wel weer te paaien, he? *(staat weer op)* Een ding weet ik nu zeker, en dat is dat ik ga koken, want het is al behoorlijk laat. *(kijkt op klok)*

MONIEK: *(kijkt ook op klok)* Oh jee, is het al zo laat, dan moet ik ook gaan. Dag mam! *(geeft Anneke een dikke smakkerd)* ik hoor het nog wel van je, he? *(verdwijnt)*

ANNEKE: *(roept haar na)* Oké groetjes thuis he, en een dikke kus

voor Stefanie! *(begint te ijsberen. Mompelt in zichzelf)* Wat zal ik nou doen, ik gun haar die baan natuurlijk, ik gun haar een complete briljante carrière, maar dan zit ik weer twee dagen in de week vast. *(van boven klinkt plotseling het ijzingwekkende gejang van popmuziek. Ed heeft de versterker vol open gezet)* Oh nee he! *(trekt deur naar gang open en krijst)* Ed! Eddieie!!!! *(staat even afwachtend te luisteren, loopt kamer in, pakt bel en rammelt daarmee in de deuropening, weer roepend)* Eddieie!! *(in zichzelf)* Verdikkeme, rot joch!! *(loopt weer de kamer in, mishandelt de kussentjes op de bank, loopt resoluut naar de deur)* Verdorie, ik doe de stroom eraf! *(het lawaai houdt abrupt op, maar ook in de kamer gaat alles uit)* O jee, dat was de hoofdschakelaar, welke was nou ook alweer van boven? *(gaat gang in, licht in de kamer gaat weer aan. Eddie komt met veel lawaai binnen stuiven, zeer verontwaardigd)*

EDDIE: Leuk hoor ma. Hartstikke goed voor mijn apparatuur. Die muziek moet hard, anders is er niks aan. Maar jullie zijn zo onverdraagzaam! Ik mag hier niks! Zelfs op mijn eigen kamer zit ik jullie nog in de weg. Maar ik woon hier ook. Ik heb het recht in mijn eigen kamer te doen wat ik wil. Ik verniel toch niks! *(loopt heen en weer tegen dingen aan te schoppen)*

ANNEKE: *(deed al enkele pogingen om ook wat te zeggen, mond open en dicht als bij een goudvis op het droge)* Alleen als je anderen es niet mee stoort maar dit lawaai is vreselijk, ik word er gek van en straks komt je vader thuis en die heeft er helemaal geen geduld mee, dat weet jij ook wel. Trouwens noem je dat nog muziek, dat gestamp! Jongen, wees toch eens wat meegaander!

EDDIE: *(snuivend)* Nee, dat geslijm van de Beatles vroeger, dat was mooi! *(zingt vals met aanstellerige uithalen)* Michelle, ma belle, She loves you yeah, yeah yehesterdeeeeej!!!! Bah! en dan die violconcerten waar jullie zo bij zitten te zwijmelen, nou die storen mij, meer dan ik kan zeggen, maar ik trek de stekker er toch ook niet uit?

ANNEKE: Jij kunt dan tenminste nog naar je eigen kamer gaan en dan hoor je er niks meer van, maar die oergeluiden die jij produceert, die kun je aan het eind van de straat nog horen! Stel je voor dat iedereen z'n radio zo knoerhard zette, dan werden we toch helemaal stapel!

EDDIE: *(binnensmonds)* Dat zijn jullie al.

ANNEKE: *(dreigend)* Wat zeg je!!!

EDDIE: Ach mens, maak toch niet altijd overal zo'n drukte over, je haalt er altijd de hele wereld bij. Alleen om mij te treiteren! Ik mag hier niks, helemaal niks, ja, m'n huiswerk maken, dat is alles wat jullie interesseert. Maar ik zal wel stil zijn hoor. Ik ga wel weg, ajuuu! *(verdwijnt stampend, geeft nog een mep tegen stoel of bank)*

ANNEKE: Ik wil niet dat je mens tegen me zegt. *(begint hard, eindigt zacht als ze ziet dat Eddie de kamer uit stampt. Valt op stoel neer)* Gottegot, wat moet je nou met zo'n jongen. Wat doe ik toch in 's hemelsnaam fout. Ik weet het ook niet meer! *(Jan, de vader des huizes, komt op, heeft krant in de hand)*

JAN: Hai pop, hoe is 't, meisje? *(kus)* Fijne dag gehad?

ANNEKE: Dag lieverd, ja hoor, jij ook? Zeg, wil je hier alvast een kop soep?

JAN: He, he, wat een haast.

ANNEKE: Nou ja!

JAN: Kijk me eens aan. Is er iets? Oh, zeker weer iets met Eddie. Wat heeft ie nu weer gedaan, of juist niet gedaan, die snotneus! Ik zal hem!

ANNEKE: Doe toch niet altijd direct zo negatief over die jongen! Je weet nog niet eens wat er gebeurd is of je zit je alweer op te winden!

JAN: Ja, ja, hou hem maar weer de hand boven het hoofd, maar ik zie toch, dat je overstuur bent. Oh, soms wou ik, dat ze allemaal opkrasten. Eindelijk eens wat rust in de tent. *(zucht diep, schenkt twee glaasjes in en gaat op de bank zitten)* Nou, kom eens even zitten, wat is er nou toch aan de hand?

ANNEKE: Ach, eigenlijk niks. Hij had de radio weer zo knetterhard aan staan, met van dat afschuwelijke gebonk en jammerende gitaren en toen heb ik de stroom eraf gedaan. *(zenuwachtig lachje)* Ik had eerst ook nog de verkeerde stop te pakken en toen ging hier ook alles uit. Dat heeft ie gelukkig niet gemerkt, anders had ie er nog lol in gehad ook. Nou ja, hij werd natuurlijk razend en ging een beetje tegen me staan schreeuwen, dat ie ook nooit wat mag enzo. Weet je, *(legt hoofd op schouder van Jan)* ik vraag me steeds af wat ik toch fout heb gedaan, dat ie zo anders is als Peter en Moniek, ik heb hem vast teveel verwend, ons

nakomertje!

JAN: Ja, mamsie, (*plagend toontje*) het is allemaal alleen maar jouw schuld. (*ruikt aan haar haren en maakt knuffelgebaren*) Verwen mij maar eens een beetje, lekker dier! (*ruikt in haar hals en mummelt genietend*)

ANNEKE: Ach Jan toch! (*lacherig afwerend*) Schei nou uit malloot, help liever eens bedenken wat we met Ed moeten. Die jongen is er toch zelf ook niet gelukkig onder? (*Peter komt op, keurig gekapt en gekleed, volslagen tegenpool van Eddie in zijn uiterlijk*)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto